لطائف

402

كشينك كونكلنى آچه تورغان وشادلاندوره تورغان شيرين وتملى لطيفه لار

طبع اولندى قزانده مطبعهٔ كريميه ده كندى مصارفلرى ايلان ١٩٠١ نچى يلده

بو كتاب باصلماقينه پيطربورغ سينزورى طرفندن رخصت ويرلمشدر ٢٣ نچى ايولده ١٩٠٠ نچى يلده

Дозволено цензурою, С.-Петербургъ. 23 іюля 1900 года.

Типографія Торговаго Дома Братьевъ КАРИМОВЫХЪ въ Казани.

(بسم الله الرحمن الرحيم)

واضح بادكه مطايبه ازجملهٔ شمائل
مرضيه ست واز احاديث صحيحه
وروايت صادقه ثابت شده كه رسول
اكرم باولاد اطهار وازواج مطهرات
واصحاب كبار مزاح فرموده وصحابه نيز
درحضور آنحضرة مطايبه كرده و
آنحضرت صلى الله عليه وسلم را
بخنده ميدرا وردن .

اگر كسى در مزاح بسخن ناراست
مردمان را بخنده درآرد معصيت ست
و براستى مزاح ومطايبه كردن
از حد اعتدال نگذرد جائز
بلكه مستحب ست ودر حديث آمده
مؤمن مزاح دوست وشيرين سخن باشد
وحضرة شيخ فريد عطار رحمه الله گويد

روشن بولسونكيم مطايبه مرضى
بولغان خلقلار جمله سنداندور صحيح
بولغان حديثلار وراست بولغان روايت
لار برله ثابت دوركم رسول اكرم پاك
بولغان بالالرى وپاك بولمش خاتونلارى
والوغ صحابه لار برله مزاح قيلمشور ايدى
صحابه لارده رسول الله حضورشريفنده
مطايبه قيلوب رسول عليه السلامنى
كولدورورلار ايدى ،

اگر كشى راست بولماغان يالغان سوزلارنى
سويلب كشيلارنى كولدورسه گناه دور
راست سوز برله مزاح ايتوو ومطايبه قيلو
چيكدان آشماسه دوروست دور بلكه
مستحب دور حديثده كيلگاندوركه مؤمن
مزاحنى دوست كوروچى وتملى سوزلى
بولورديو وشيخ فريد عطار حضرتلارى
ايته دور

بيت

* بیت *

چو عیسی باش خندان و شکفته
که خر باشد ترش روی و گرفته

* لطیفه *

ساکنان ولایت غور اکثر احمق باشند روزی ظریفی بدیهی از ولایت غور رسید و بشمال ده کوهی بغایت بلند واقع بود که بسبب کوه هوای آن ده نهایت گرمی داشت و ساکنان آنجا اکثر مبتلای امراض میبودن مرد ظریف گفت که اگر یکسال خدمت من بجا آرید و اطعمهٔ لذیذه بخورانید بعد یکسال این کوه را بر دارم و بمقام دورتر اندازم غوریان بسیار خرسند شدن و بخدمهٔ او کمر بستن و یک سال غذاهای لطیف و میوه های پاکیزه خورانیدن

بیت ننک معنی سی

حضرة عیسی علیه السّلام کبک کولاچ و آچق یوزلی بول
چتق یوزلی و تونق ایشاک حکمنده بولور

* لطیفه *

غور ولایتنده تورغوچیلار کوبسی احمق بولادر بر کونی شول ولایتده بر آولغه بر شوخ کشی کیلدی آول ننک شمال طرفنده بیک ضور طاق بار ایدی طاق قاپلاغانندان بیک اسّی بولوب هر تورلی آورو لارغه گرفتار بولادور ایدی لار شوخ آدم ایتدی اگر بر ییل میفی تملی آش لار ویمشلار آشاتوب صیلاسنکز بو طاقنی کوتاروب جراق جیرگا ایتب طاشلارمن آول خلقی بیک شادلاندیلار هر قایوسی اول کشنی هر تورلی تملی آش لار آشاتوب ویانکا پشکان هر تورلی نفیس یمش لار آشاتدیلار

چون سال بسر آمد ظریف را گفتند که
برخیز و وفای عهد کن گفت همه مردمان
و زنان همراه من باشند همگنان همپای او
بزیر کوه رسیدند مرد ظریف بزیر کوه
پشت خم کرده ایستاد و گفت شماها
زور کرده کوه را بردارید و بر پشت
من گزارید من کوه را دور تر بیندازم
اهل ده گفتند تو دیوانه شدهٔ این
کار از حد قدرت و توانای ما بیرون است
ظریف گفت شما دیوانه شده اید هزار
مرد گیرد آمده اید کوه را برداشتن
نمی توانید من تنها چگونه این کوه را
بردارم اهل ده بر فهم و عقل خودشان
منفعل شدند و ظریف راه خود گرفت

* لطیفه *

زنی بغایت کریه منظر بنکاح ظریفی

قایچان بر ییل بولغاچ آول خلقی شوخ
آدم کا ایتدیلار ایندی توروب وعده کا
وفا قیل اول ایتدی یارچه ایر و خاتون لار
منم برله برگا طاغ نینک آستنه بارسونلار
بارچه آول خلقی جیو اشوب برگا باردیلار
الگی شوخ کشی طاغ نینک آستنه و یاننه
باروب بوکرایدی ایتدی سزلار طرشوب
طاغنی مینم آرقامه قوینگز مین جراقغه
ایلتوب طاشلارمن دیدی آول خلقی
ایتدیلار سین دیوانه بولدونگمی الله
طاغنی کوترو بزنینک کوچمز یتّه تورغان
اش توگل شوخ کشی ایتدی سز الله
دیوانه بولدینگزمی بتون آول خلقی
جیولوب طاغنی کوتره آلمادینگز مین
یالغز نیچوک کوتارایم دیگاچ آول خلقی
اوزلارینینک عقل و فهمسزلکنه خفا
بولوب برییل اول کشنی یوقغه آشاتقاننغه
اوکندیلار شوخ آدم توروب اوزیولینه
کیتدی .

* لطیفه *

بی نهایه یسز برخاتون برخوش خلقلی

خوشخوی ولطیفه گوی درامد ظریف
بی نهایه ملول شد روزی زن گفت ای
مرد ترا برادران وخویشان بسیارند
تو بفرما که از کدام پرده کنم ورو بروی
که بیایم مرد ظریف گفت از من پرده
کنی ورو بروی من میاور دیگر هر کیرا
خواهی روی خود بنما .

* لطیفه *

از بخیل پرسیدند که شجاع ترین مرد
مان کیست گفت آنکسست که آواز دهان
جمعی بگوش او برسد که چیزی میخو
رند وزهره آب نشود .

* لطیفه *

درویشی نزد شمامه که در بخل مشهور
بود بیامد وحاجتی خواست شمامه
گفت اول تو یك حاجت من برار تا من

تملی واوین کولکی سوزلی برایوکا باردی
ایر مونی کورب بی نهایه خفا بولدی بر
کون خاتون ایرینه ایتدی سننک آغای
وانوننک وقرداشلارنك کوب
قایسندان قاچارغه وقایسنه کورنورکا
قوشاسننک ایر ایتدی که مندان قاچ منکا
قارا قارشی کیلمه باشقه تلاسنك کمکا
کورن دیدی

* لطیفه *

صاران کشیدان صورادیلارکه آدملار
ننك باطرراغی کم دیب ایتدیکه شول
کشیکه کوب کشینك آشاغان طاوش لارن
ایشتوب اچی کویماسه شول کشی
باطرراقدر دیدی

* لطیفه *

بر صوفی صارانلق برله مشهور بولغان
شمامه قارشینه باردی وحاجت صورادی
شمامه ایتدی اول سین مینم بر حاجتمنی

حاجت که عرض کنی برارم درویش
گفت که بفرمای که آن کدام حاجتست
گفت حاجت من همینستکه ازمن هیچ
حاجتی نخواهی .

* لطیفه *

دزدی جامهٔ کسی بدزدید وبه بازار
بردوبدست دلال دادکه بفروشد
دزددیگر پیدا شدوجامه را ازدلال
بدزدیددزد تهیدست نزدیاران آمد
گفتند بچند فروختی گفت بانچه که
خریده بودم

* لطیفه *

معلمی بحالت نزع گفت که ازهیچ جای
کفن کهنه بهم رسانیده گفتندچه
خواهی کرد گفت تامرا بعدازمرگ
درآن بپیچندودر گورنهند گفتندازین

اوته آندان آری مین سنك حاجتكی
اوتر من دیدی صوفی ایتدی نی حاجتنك
بار ایت شمامه ایتدی حاجتم شولکه
میندان برده نرسه وحاجت صوراما .

* لطیفه *

برقاراق براونك جاپانی نی اوغرلادی
بارارغه باروب ماکلر کاصاتاوغه بیردی
ایکنجی قاراق کیلوب ماکلر قولندان
اوغرلادی اول اوغرلاغن قاراق
ایپداشلاری یانینه بوش کویی قایتدی
کومانغه صاتدنك دیدیلار قاراق
نیکا آلغان ایدم شونکا اوغه
صاتدم دیدی

* لطیفه *

برعلم ایراتوچی اولوم حالنده
نیچوکده برجیردان ایسکی کفن تابا
آلماس سزمی دیدی ایتدیلار نیشلارکا
ایتدی اولکچ شونکار توروسز
قبرکا قویارسز دیدی ایتدیلار موندان
چه فائده

چه فائده گفت چون منکر و نکیر بیایند و به بینند که کفن کهن ست گمان برند که مردهٔ دیرینه ست سؤال نکنند و بروند .

* لطیفه *

شخصی چنان کریه منظر بود که دیو از صورتش بگریختی و ابلیس از هیئتش نفرة گرفتی روزی زنی پیش وی امد گفت ای مرد بتو حاجتی دارم اگر تا بازار همراه من بیایی ممنون و شکر گزار احسان تو باشم مرد همراه زن روان شد زن مرد را بدکان مصوری ایستاده کرده راه خود پیش گرفت مصور چون روی آن شخص دید بسیار خندید آن شخص حیران شد واز مصور سبب خنده را پرسید

نی فائده معلم ایتدی منکر و نکیر سؤال قیلورغه کیلکانچ کورورلار کفن ایسکی الله قاچان اولکان ایسکی میت دیوب صورامی کیترلار دیدی

* لطیفه *

بر کشی شول قدر یمسز ایدیکه دیو صورتن کورسه قورقوب قاچار ایدی وشیطان کورسه یمسزلکندان یانه کیلمس ایدی برکون بر خاتون یانینه کیلدی ایتدی سنکا بر یومشم بار اکر بازارغه قدر مینم برله برکا باورسانک مرحمت واحسانکدان بولور ایدی دیدی ایر خاتون برله برکا بازارغه بارا باشلدی خاتون (مصور) پاتریت توشروچی کیتنه ایرنی توقطاتدی اوزی کیتدی صورة توشروچی بو کشنی کورکاچ بیک کولدی بو یمسز کشی حیران بولدی صورة توشروچیدان نی اوچون کولکنی صورادی

مصور گفت این زن از روزها پیش من
می آید و همیگوید که برای من صورة
ابلیس بساز من گفتمش کسی را که
ندیده ام صورتش چگونه سازم
زن وعده کرده بود که روزی شخصی را
پیش من بیارد که مثال تمثال ابلیس
باشد چنانکه امروز پیش من تر آورد

* لطیفه *

در نقش خانهٔ چین شبیه سه کس
پادشاهای مختلف کشیده اند و کیفیة
هر یکی به پایانش نوشته اند صورة
یکی متفکر کشیده و بزیر آن نوشته که
این فکر میکند که زن کنم یا نکنم
و صورة دیگر هیأتیکه دست بر سر میز
ندو ریش میکند و بزیر آن نوشته که
این شخصی زن کرده و پشیمان شده

صورة توشروچی ایتدی بو خاتون کوبدان
بیرلی مینکا کیله ده شیطان صورتنی
یاصاب بیر دی مین ایتدم کورمکان نرسه
صورتنی نیچوك یاصیم دیب خاتون وعده
قیلدی بر کون سنکا بر کشی کیلتورورمن
ابلیس برله صورتی بر بولوردیکان ایدی
بو کون مینم آلدمه سنی کیلتوردی دیدی

* لطیفه *

چین مملکتنده صورة لار تورا تورغان
بر ایوده اوچ صورة بار ایدی باشقه باشقه
قیافتده هر قایسنك آستنه یازغان بر
صورتنی فکر واوی غه کیتکان ایتب
توشرکان آستنه یازغان بو کشی خاتون
آلیم می آلمیم می دیب اوی ده دیب
ایکنچی صورة قولنی باشنه صوغا و صقالنی
جولقا آستنه یازغان بو کشی خاتون آلغان
و خاتون آلغاننه اوکنکان دیب

وصورة

وصورة سیوم شادان وفرخانست
وبزیران نویشته که این کس زن را
طلاق داده واز بند او نجات یافته .

* لطیفه *

روزی وزیر خلیفه بهلول دانارا
بمزاح گفت که ایمروز خلیفهٔ وقت
تراسردار خوکان وخران کرده بهلول
گفت اگر همچنین ست بس تو یکی از
تابعان من شدی باید که مطیع و
فرمان پذیر من باشی خلیفه راتبسم
آمد وهمه اهل مجلس بخندیدن و
وزیر برجسارت خود نادم ومنفعل
گردید .

* لطیفه *

ابلهی بصحرا بانك برای نماز همیگفت
وفی الفور تاخته دور میرفت و

اوچونچی صورة شاد وکولب تورا
بوصورة آستنه یازغان بوکشی خاتون
آلوب ویاقوزخاتون توفری کیلب طلاق
قیلوب قوتلغانله شادلانوب کولوب
تورادور دیب

* لطیفه *

بر کونی خلیفه نك وزیری بلوكلی شیخ
بهلولغه مزاح قیلب ایتدی خلیفه
بوکون سنی دونغز وایشاكلارکا باش
قیلدی دیب بهلول ایتدی اکر خلیفه
شولای قیلغان بولسه سین مینم قول
آستمداغی لارنك برسی بولاسنك
منکا بوی صوناوغه قوشقان اشنی
قبول قیلورغه کیرك دیدی خلیفه جلمایب
کولدی بارچه مجلسداکی کشیلر کولدیلر
وزیر ایتکاننه اوکنب بورچلدی
وخفا بولدی

* لطیفه *

بر احمق صحراده نماز اوچون اذان ایتور
ایدی ایتکاچده چاقوب جراق جیرکا
بارور ایدی

گوش میداشت ازو پرسیدند که این
چه کار میکنی گفت مردمان آواز مرا
از دور خوش آیند میگویند من بانک
صلوة میدهم و دور میروم تا آواز خود را
از دور بشنوم که مردم راست میگویند
یا دروغ

* لطیفه *

خواجه غلامی را ببازار بطلب انگور
فرستاد غلام بدیر باز آمد و انگور آورد
خواجه غلام را تهدید داد و گفت که
هر گاه ترا یک کار فرستم باید که
بیکبارگی چند کارها را سرانجام دهی
و زود باز آیی پس از چندی خواجه بیمار
شد غلام را گفت برو طبیب را حاضر
کن غلام رفت و چند کسان را با زود با
خود آورد خواجه پرسید که این

قولاغنی صالب طنگلار ایدی آندان
سورادیلار بو نیشلاقونـنگ دیب ایتدی
آدم لار یراقدان تاوشنینگ بیک نفیس
ایشتله دیب ایته لار ایدی مین اذان ایتام ده
جوگروب بارب طنگلیم تاوشم جراق
دان یخشی ایشتله می یوقمی خلق راست
ایته می یالغانمی

* لطیفه *

خواجه قلنی بازارغه قوینا کراد آلورغه
یباردی قل قوینا کراد الوب اوزاق
توروب قایتدی خواجه اورشوب ایتدی
هر قایچان سنی بر یومشقه یبارسه م آزغنه
وقتده کوب اشلارنی قیلب تیز قایت
نیچه کون صنکره خواجه آورو بولدی
قلنی دوخترغه یباردی قل باروب
دوخترنی و نیچه کشیلارنی بیک تیز
اوزی برله برگا آلوب کیلدی خواجه
صورادی بو کشیلار نی اوچون
مردمان

مردمان چرا آمدند غلام گفت ای
خواجه آن روز فرمودی که چون
بیك کار اشارة کنم باید که چند کارها را
بعجلت تمام سرانجام دهی بموجب حکم
تو بدین فرصت قلیل چند کارها را
سرانجام دادهم یعنی طبیب را آوردم
تا علاج کند ومطربی را آوردم که اگر
صحت شوند نغمه سراید وغسالی را
آوردم که اگر بمیری ترا غسل کنند
وشاعری آوردم تا مرثیهٔ موزون
کند ونوحه گری نماید وگورکنی آوردم
تا مرقد تو طیار کند وحافظی آوردم
تا بر بالین تربت تو ختم کلام مجید کند .

* لطیفه *

روزی اسکندر رومی در ایام محاربهٔ
دارا بر اسب راهوار صبا رفتار سوار

کیلگانلار قول ایتدی ای خواجه اول
کون ایتدنگ اگر براش قوشسام کوب
اشلارنی تیزلکده باشقرب قایت دیب
اوزننگ قوشوننگ بوینچه
آزغنه وقتده کوب اشلارنی باشقارب
کیلدوم اول دوختر آلوب کیلدم سنگا دارو
ایتسون اوینچی آلوب کیلدم اگر ترلسنگ
ماتورکی لار اویناسون ویوقچی کیتردم
اگر اولسنگ سنی یوسون وشعر ایتوچی
آلوب کیلدم سین اولگانچ اثرلی بیت
ومرثیه لار ایتسون وسننگ اوچون
بقروب یغلاسون قبر قازوچی کیتردم
سنگا قبر قازوسن وحافظ کیتردم
سننگ قبرننگ اوستنده قران ختم
قیلسون دیدی

* لطیفه *

بر کونی اسکندر رومی فرس پادشاسی
دارا برله صوغشقانده بیك یخشی وجیل

بود ولشکر را ملاحظه می نمود
ناگاه سواری بر اسب لاغر ولنگ
از پیش نظر او بگذشت سکندر
غضبناك شده سوار راز بالای اسب
فرو کشید سوار را خنده آمد سکندر
پرسید که درین محل سبب خنده چیست
گفت از غضب تو مرا خنده آمد که
تو بر آلت قرار نشستهٔ ومن بر آلت
قرار یعنی اسب چالاك در فرار چست
ست واسب لنك در قرار درست با
وجود آن غضبناك میشوی سکندر را این
لطیفه پسند آمد و پایه ومنصب او بلند
گردانید

لطیفه

یعقوب لیث پیش از ایام سلطنت
مردی بی نوا بود وضعیف الحال بود

شیکلی یوری تورغان آطغه منکان ایدی
ولشکرنی قاریدر ایدی کیسکتن بر آرق
و آقصاق آطغه آطلانغان بر آدم اسکندر
نینک آلدندان اوتدی اسکندر آچیغلانوب
آط اوستنداکی کشینی تارتوب توشردی اول
کشی کولدی اسکندر صورادی مینم
اچوم وقتنده کلمکنک سببی نی نرسه
دیب ایتدی سننک آچولانونکدان
کلدم سین قاچو قرالئه مین قاچی
تورغانغه آطلانغان چابا تورغان آط قاچو
قرالی مینم آطم قاچماو قرالی شولای
بولا توروب آچونک کیلدی دیب اسکند
رغه بو کشینک سوزی معقول بولدی اول
کشینک درجه‌سنی کوتاردی ،

لطیفه

یعقوب لیث پادشاه بولماسدان اول
فقیر وحالی ضعیف بر کشی ایدی
در ایام

در ایام سلطنت خود یکی از اغنیاء
سیستان را بمعرض مواخذه انداخت
وهمه مالی اورا ضبط ساخت تا او
بپارهٔ نانی محتاج گردید روزی آنمرد
پیش پادشاه آمد یعقوب ازو پرسید که
امروز حال تو چونست گفت چنان که
دیروز حال تو بود یعقوب گفت که
دیروز حال من چون بود گفت چنانکه
امروز حال من ست یعقوب بدل
انصاف کردو تمام مال ومنالش باو بازداد

* لطیفه *

اعرابی به محکمهٔ قاضی برای کسی
گواهی داد مدعی علیه خواست که
گواهی او رد کند گفت ای قاضی این
عرب هرگیز نماز ناکرده گواهی
اوچگونه معتبر باشد عرب گفت دروغ

پادشاهلق وقتنده سیستان ولایتنک
بر بای‌دان خاطری قالب آنی جوابغه
قالدرب پارچه مال‌لارنی پادشاهلقغه
آلدردی حتی اول بای بر کیسک ایکمک کا
محتاج بولدی بر کونی پادشاه آلدینه
کیلدی پادشاه آندان صورادی بو کون
حالنک نیچوک دیب اول کشی ایتدی
حالم سینک اولکی حالنک شیکلی
پادشاه ایتدی منم اولکی حالم نیچوک
ایدی اول کشی ایتدی مینم بو کونکی
حالم شیکلی ایدی پادشاه کونکلی برله
انصافغه کیلب اولکشینک بارنرسه‌سنی
اوزینه بیردی

* لطیفه *

اعرابی قاضی محکمه‌سنده بر کشی فائده‌سنه
گواهلق بیردی ضررینه دعوی قیلنغان
کشی اعرابی‌نک گواهلقنی قایتارمقچی
وبوزماقچی بولدی ایتدی ای قاضی
بو اعرابی هیچ نماز اوقغانی جوق آنک
گواهلقی شریعتده نیچوک معتبر بولور

میگوید فلان تاریخ حج گزارده ام
ومناسك حج بجا آورده ام قاضی گفت
اگر راست میگویی نشان ده که زمزم
کجاست گفت پیر مردیست در عرفات
نشسته قاضی گفت ای جاهل زمزم چاهیست
وعرفات صحرائیست عرب گفت
در حالتیکه من بحج رفتم در آن جا چاه
نبود وعرفات باغیست پر از انواع
ریاحین وشقایق بود اکنون بمرور زمان
عجب نیست همچو گفت جناب شما شده
باشد .

* لطیفه *

اعرابی را پرسیدند که این چه رسم ست
در میان شما که نام های اولاد خود را
اسد وکلب مینامید ونامهای غلامانرا
اسعد ومبارك گفت نام غلام اسعد

عرب ایتدی یالغان ایته سننك فلان
یلده حج قیلدم حج عمل لارن بارنده
قیلدوم قاضی ایتدی اگر سوزنك راست
بولسه ایت زمزم قای توشده اعرابی
ایتدی زمزم عرفانده اولتورغان بر قارط
کشی قاضی ایتدی ای نادان زمزم
قویی دور عرفات صحرادور اعرابی ایتدی
مین حج کا بارغانده اول اورنده قویی
یوق ایدی وعرفات بر باغچه ایدی اچنده
تورلی گل لار وچچك لار تولی ایدی
حاضر کوب یل لار اوتو سببلی احتمال
سز ایتکانچه زمزم قویی وعرفات صحرا
بولغان بولسه عجب توگل دیق

* لطیفه *

اعرابی دان صورادیلار بو سزننك
آرانگزده نیندای عادة بالالرنگزغه
آرسلان وات دیب وقل لارنگزغه
ایذکوراك ومبارك دیب ات قوشاسز
اعرابی ایتدی قل لارنی خدمتمز
ومبارك

و مبارك میمانیم غلامان از برای خدمة
خود و نام اولاد را اسد و کلب میمانیم
از برای دفع دشمان

* لطیفه *

روزی مولانا قطب الدین علامه در راهی
میرفت شخصی از بام بگردن مولانا
در افتاد گردن مولانا
صدمه عظیم داشت چند روز صاحب
فراش شد جمعی بعیادة مولانا آمدند
وگفتند مخدوما چه حال داری گفت
ازین حال بد ترچه باشد که دیگری
ازبام افتد و گردن من شکسته شود.

* لطیفه *

شخصی نزد قاضی آمد و دادخواه شد که
فلانی مرا گفته که گه مخور قاضی فرمود
که اگر منع او ترا بد آمد برو بکار خود
مشغول باش.

اوچون توتمز شونکارغه کوره اوز بزکا
ایذگو و مبارك بولسون دیب آط قوشامز
اوغللارمز دشماندان صاقلاسون
اوچون آرسلان وات شیکلی بولسونلار
دشمانی یاوارکا دیب قوشامز

* لطیفه *

بر کونی حضرت علامه قطب الدین یولده
بارادورایدی بر کشی توبادان علامه ننك
موینیه یقلوب توشدی علامه ننك موینی
قایرلب چیکسز آغرندی نیچه کونلار
توشککا منذی کوب کشیلار حالنی
صورارغه کیلدیلار ایتدیلار حالنکز
نیچوك علامه ایتدی موندان ده یمان
حال بولورمی کشی اوی توباسندان
موینمه توشب موینم صنسون ده نیندای
حال بولسون دیدی

* لطیفه *

بر کشی قاضی آلدینه کیلدی فلان کشی
منی حقارة قیلیه بوق اشامه دیب ایتدی
دیدی قاضی جواب بیردی آننك آشامه
دیکانی یاراتماسنك بارب تلاکانچه
آشا آلایسه دیدی

لطیفه

چون فقیه ابو منصور را پرسیدند که اگر از برای غسل باب رویم رو بکدام سمت کنیم گفت روی بجامه‌های خود کنید که تا دزد جامه‌ها را ندزدو شما برهنه نشود.

لطیفه

جوانی نزد فقیهی آمد و گفت که زنی جمیله دارم که از نازک مزاجی طاقت سرانجام امورات خانه ندارد و آنقدر زر ندارم که کنیزکی بدست آرم زنی را بهم رسانیده‌ام و میخواهم که با او مناکحه کنم تا امورات خانه از دست او برآید و محبوبه مرا رفع تکلیف شود اما والیان آن زن همیگویند که تا وقتیکه زن اولین را طلاق ندهی عقد نکاح

لطیفه

فقه علمنده ماهر بولغان ابو منصوردان صورادیلار قوینورغه صوغه بارساق یوزمز برله قایده قاریق دیب ابو منصور ایتدی کییم‌لارنکزنی صالب صوغه کرسنکز یوزنکزنی کییم‌لارنکزکه قیلنکز تاینکه قاراق کیلب کییمنکزنی آلب جالانغچ قالمنکز دیو

لطیفه

بر یکت بر فقیه‌کا کیلدی ایتدی بیک کورکام خاتونم بار مزاجی بیک نازک‌لکدان اوی اچنداکی اش‌لارنی اشلی آلمی آرتق بایلقم یوقکه کنیزک آلوب ایدم بر خاتون تابدوم اوی اشنی اشلب مینم سویکلمنی طنج‌لاتورلق اما اول خاتون ولی‌لاری ایته‌لار اولکی خاتوننک‌نی آیرماسنکز بزننک بیرومز ممکن توکل دیلار تقصیر منکا بر حیله اوکرات مینم سویکلی خاتونمنی آیرورغه حاجت توشماسون و ینکی خاتون‌نی ده نکاح‌لاب

محالست

محالست مرا حیلهٔ بیاموز که محبوبه مرا
حاجت بطلاق نرسد و زن مطلوبه بعقد
نکاح در آید فقیه گفت زن محبوبه را
بگو که بگورستان رود و تو پیش والیان
زن که خواستگار وشدهٔ رفته ظاهر
کن که بغیر از زن که بگورستان دارم
هر که باشد طلاق دادم والیان آن زن
خواهند دریافت که زن تو مرده ست
جوان همچنان بعمل آورد و باین حیله
زن را بحبالهٔ نکاح خود در آورد .

﴿ لطیفه ﴾

از حکیمی پرسیدند که چه گویی در حق
نکاح گفت یکماه شادمانی ست و
بعد از آن اندوه جاویدانی ست

﴿ لطیفه ﴾

حکیمی گفته تا من مجرد بودم کدخدا یاز

آلو ممکن بولسون فقیه ایتدی
سویکلی خاتونکغه ایت کم
زیارتکا بارسون سین صوراغان خاتون
نینگ ولی لارینه ایت شول زیارت داگی
خاتونمدان باشقه کم بولسه ده طلاق قلدوم
دیب خاتوننگ ولی لاری سننگ خاتوننگ
اولگان دیوب بلورلار جکت شول
عالم ایتکانچه قیلوب مذکوره خاتونی
حیله برله نکاح لاب آلدی وسیوکلیسی ده
خذمتدان قورتلدی

* لطیفه *

بر حکیم دان صورادیلار نکاح حقنده
نی ایته سننگ دیب حکیم جواب بیردی
ایلانمک بر ایلق شادلق عمرلک قایغودر

* لطیفه *

بر حکیم ایتدی مین اویلانگانچه

کُنِك بُودند که مَرابَر خَر ابِیهای
کد خدائي مطاع نکردند واکنون که
من کد خدا شدم مجردان کُرشدند که
هرگیز گُوش بر نصیحت من ندارند.

* لطیفه *

روزی در مجلس نوشیروان همه اقربای
او حاضر بودند یکی ازان که مردی
باناموس وآبرو بود در وبروی چشم
نوشیروان جام زرین مرصع بدزدید
وبجیب خود کرد نوشیروان دیده
ودانسته تجاهل کرد اهل مجلس خاستند
که روند ساقی گفت که هیچکس را رفتن
ندهم تا جام زرین مرصع گم شده را
پیدا نکنم نوشیروان گفت بگذار
تا همکنان بروند آنکس که گرفته است
باز نخواهد داد وآنکس که دیده است

اُویلانگان کشیلار تاتسز ایدی منکا خفا
وبورجونی ایتمدیلار ایندی مین
اُویلانگاج اویلانمگان کشیلار چوقراق
بولدیلر هیچ قولاقلارنی مینم نصیحتمه
توتمیلر ومنم نصیحتمنی ایشتمیلر

* لطیفه *

بر کون نوشیروان پادشاه مجلسنده
بارچه قرداشلاری حاضر بولغان ایدی
براو آرالاریندان ناموسلی وآبرویلی
ادم نوشیروان کوز آلدنده آلتون
قیمتلی طاشلار بوله زینتلانمش
صاوتنی آلب کیسه سنه قویدی نوشیروان
کورب بلسه ده اوزن کورمگان
وبلمگانلك کا صالدی مجلس اهلی کیتمکچی
بولدیلار ساقی ایندی هیچ کشنی کیترگا
قویمیم آلتون صاوتنی طابمیجه دیدی
نوشیروان شولای کیتسونلار آنك
اوچون آلغان کشی قایتاروب بیرمس

با هیچکس نخواهد گفت بعد از چند
روز آنمرد دستار وجامهای نو پیش
بها پوشیده به مجلس نوشیروان
آمد نوشیروان برمز وکنایه ازو
پرسید که این لباسها از آنِ ست آنمرد
دامن بر داشت وگفت این پیراهن
وازار وموزه نیز از ست نوشیروان
بخندید و بفرمود تا هزار مثقال زر
سرخ بوی دادند ویکی از مقرباز درگاه
خود کردن .

* لطیفه *

شخصی پیش قاضی آمد وگفت اگر
خرما خورم خللی در دین باشد گفت نه
گفت اگر دران قدری شونیز داخل
کنم مضایقه هست گفت نه گفت اگر
بروآب ریزم حرام شود گفت نه آنمرد

وکورکان کشی هیچ کشیکا ایتمس دیدی
نیچه کونلار اوتکاچ یخشی کییملار
کیوب پادشاه نوشیروان مجلسنه کیلدی
نوشیروان رمز وکنایه برله آندان
سورادی بو یانکا کییملار موندان آلوب
کیتکان آلتون جام آقچه‌سی برلن می دیب
ایتمیچه بو یانکا کییملار تیکندانمی دیدی
اول کشی ایتکنی کوتاردیده بو کوملک
واشطان وایتوکده شول آقچه‌دان دیدی
نوشیروان یالغانلامیچه لطیفه برله
اقرار قیلاقوینه کینی کیلوب کولدی ومنک
مثقال قزل آلتون بیرورکا قوشدی
واوزی ننک یاقن لاردان قیلدی .

* لطیفه *

برکشی قاضی آلدینه کیلدی ایتدی خرما
آشاسام دینکا ضرری بولمیه قاضی
ایتدی بولمی اول کشی ایتدی خرماغه
آزراق شونیز قوشوب آشاسام
ضرری یوقمی [قاضی یوق دیدی
اول کشی ایتدی اگر آنکارغه صوده

گفت که شراب از همین چیزهاست
چرا حرامست قاضی گفت اگر قدری
خاك بر سرت زنم ترا المی رسد گفت
نه گفت اگر باب بیامیزم و بزنم تکلیفی
دهد گفت نه گفت اگر آنرا خمیر سازم
وخشتی طیار کنم و بر سرت زنم
چگونه باشد گفت سرم بشکند قاضی
گفت شراب نیز همین حکم دارد

* لطیفه *

درعهد خلافت هارون رشید شخصی
دعوی نبوت کرد هارون اوراطلب
داشت و بپرسید چه دعوامیکنی گفت
دعوی پیغمبری هارون گفت چه معجزه
داری گفت هرچه خواهی گفت عصای
خودرا بینداز تا بصورة مارشود
چنانکه معجزهٔ حضرة موسی بود مرد

قوشسام ضرری یوقمی قاضی یوق دیدی
اول کشی ایتدی ایسرتکیچ شوشی
نرسه‌لاردان بولادر اول نینک حرام
دیدی قاضی ایتدی اگر آزراق توفراق
برله باشنکا برسم باشنکنی آغرتدورامی
ایتدی یوق قاضی ایتدی توفراقغه
صو قوشب باشنکا برسم آغرتدورمه
اولکشی یوق دیدی قاضی ایتدی بالچق
یاصاب طاش ایتوب برسم نیچوك بولور
دیدی اولکشی ایتدی باشم یارلور قاضی
ایتدی ایسرتکچده شوشی ننك
شیکلی دور دیب •

* لطیفه *

هارون رشیدننک خلیفه وقتنده بر
کشی پیغمبرلك دعوی قیلدی خلیفه
آنی یانغه چاقردی وصوردی نی دعوی
قیله‌سننک دیوب ایتدی پیغمبرلك
دعوی قیلام دیوب خلیفه ایتدی نیندای
معجزه‌ننک بار اولکشی ایتدی نی
تلاسنک شول بار خلیفه ایتدی
طایاغنکنی صال جلان بولسون نتاك
موسی علیه السلام شول معجزه‌نی

گفت

گفت عصای موسی وقتی مارشد که
فرعون دعوی خدایی کرد اگر
تو نیز دعوای خدایی کنی عصای من
مارشود هارون گفت ارباب انجمن من
خربوزهٔ شیرین طلب میدارند به معجزهٔ
خود پیدا کن گفت سه روز مهلت ده
هارون گفت همین وقت حاضر کن
مرد گفت زهی انصاف خدای تعالی
باچنین قدرت و توانایی از روز تخم دیری
بسه ماه پیدا میکند و تو بامن بسه روز
صبر نمیکنی هارون بخندید و دانستکه
مرد ظریفست اورا گفت ازین دعوی
توبه کن و بسیار نعمتی و نقدی باو ارزانی
فرمود و رخصت داد

* لطیفه *

سلطان محمود غزنوی روزی در غضب

کورساندی اول کشی ایتدی حضرة
موسی طایاغی شول وقتده جلان
بولدی فرعون اللهلق دعوی سی قیلغان
ایدی اگر سین اللهلق دعوی سی قیلسنک
مینم طایاغم جلان بولور دیدی خلیفه
ایتدی مینم وزیرلارم تملی قاون صوریلار
معجزه نسنک برله شوشی مجلسده قاون
بولسون دیدی اولکشی ایتدی مینکا
اوچ کون مهلت بیر هارون ایتدی
حاضر بولسون دیدی اول کشی ایتدی
الله تعالی بتون دنیانی یاراتقان شول
قدر قدرة ایاسی بولا تورب اورلق
چچکان دان اوچ آی اوتکاچ قاون
بیره دور سین منکا اوچ کونکاده
کونمیسنک بونیندای انصاف دیدی
هارون کولدی و بلدی بو کشینک شوخ
کشی ایکانی ایتدی بو پیغمبرلك دعوی
قیلونکدان توبه قیل دیوب کوب نعمت
و آقچه‌لار بیروب اوزاتدی

* لطیفه *

سلطان محمود غزنوی نسنک بر کونی

بودو هیچکس مجال آن نداشت که پیش
اورود واورا خوشنود گرداند بیقی
بحضرة پادشاه رفت وسر بر زمین نهاد
وگفت مدتهاست من ملازم این آستانه م
میخواهم که لقب ونام حضرة معلوم
کنم سلطان پر غضب بود گفت برو
گه مخورد بیقی گفت ظاهرا این لقب
باشد نام چیست پادشاه ازین لطیفه
بخندید وآتش غضب اوسرد شد

* لطیفه *

زنی ستیزه روی وعربده جوی که عیش
شوهر همیشه منغص داشت بمرض
صعب مبتلا گشت شوهرش گفت اگر
من بمیرم بصعوبت فراق من چگونه
خواهی زیست مرد گفت که اگر
تو نمیری حیرانم که چگونه خواهیم

بیک آچوی کیلگان ایدی برکشیده
آلدینه بارب سوز قوشب کولدورورکا
باطرلق قیلا آلمی دوور ایدی دبیقی
دیگان برکشی حضرة پادشاه یانته باردی
وپادشاه نی تعظیم وتکریم قیلدی وایتدی
مین کوبدان بیرلی پادشاه دواریسنه
حذمت ایدام پادشاه آدنی وخوشامدنی
بله سم کیله پادشاه بیک آچولی ایدی
ایتدی کیت بوق آشاما دیب دیبقی
ایتدی پادشاهننک خوش آمد اسمی
اشبو بولاوی ظاهر بولدی چن اسمی
نی ایکان دیدی پادشاه بو لطیفه دان
کولدی و آچوی باصلدی

* لطیفه *

برخاتون یمسز یوزلی فحقرشو وطالاشونی
ازلی تورغان ایدی ایرینک معیشتنی هر
قایجان طنچسز ایته دور ایدی برکون
قاتی آوروغه گرفتار بولدی ایرینه ایتدی
مین اولسم میندان آیرلغاچ نیچوک
تورا آلورسنگ ایر ایتدی مین حیران
بولوب تورام شونگارغه اگر سین
اولمی قالسنگ نیچوک تورک لک قیلورمن
ایکان دیب اولسنگ مینم اشم بشه دیدی

* بیت

زیست .

* بیت *

زن بد در سرای مرد نیکو همدرین
عالم ست دوزخ او زنهار از قرین بد زنهار
وقنا ربنا عذاب النار

* لطیفه *

یکی حق نااندیش گوسفند شخصی را
دزدیده بخانهٔ خود آورد وذبح کرده
بخورد مردی گفتش که بعلت آنکه
گوسفند ترا بروز قیامت سیاست کنند
گفت من هر گیز دیگر اقبال دزدی
گوسفند نخواهم کرد مرد گفت
گوسفند خود بعرصهٔ قیامت حاضر
آمده گواهی خواهد داد گفت هر گاه
او حاضر شود از گوش او گرفته بمالکش
حواله خواهم کرد

عمان خاتون تخشی ایرنینک
اوینده بو دنیاده آننک تموغیدور
عمان برله تورماق تموغده تورماق کبیک
دور صاقلان عمان یولداش دان بیلك
صاقلان یاربی بزنی تموغ عذابندان صاقلا

* لطیفه *

بر کشی حقندان قورقمی تورغان کشی
براونینك صارقنی اوغورلاب اوینه
کیتروب صویوب آشادی بر ایکنچی
کشی ایتدی سنی اول صارق اوچون
قیامت کونی عذاب قیلورلار اوغری
ایتدی ایکنچی صارق اوغورلامام ایندی
اولکشی ایتدی آشاغان صارقنك قیامت
کونی حاضر بولوب گسواه‌لق بیرور
اوغری ایتدی قیامتده اول صارق حاضر
بولسه قولاغندان توتب ایاسنه بیرورمن
ده عذابدین خلاص بولورمن دیدی

* لطیفه *

زن جمیله وجوان پیش قاضی آمد وشکایت ازشوهر خود کرد بانکه او استطاعت دارد خانهٔ وسیع وفراخ برای من نمیگیرد بخانهٔ تنك ترمرا جای داده قاضی گفت شکایت تو بیجاست جایگاه زنان چندانکه تنك تر باشد بهتر وممدوح ترست .

* لطیفه *

ثعلبی یکی ازشعرای پای تخت منصور خلیفه بود روزی قصیده درمدح خلیفه گفته بامید صله پیش خلیفه بخواند خلیفه گفت ای ثعلبی بصله آن قصیده ازین دوچیز کدام دوست تو داری اینکه تراسه صد دینار زر سرخ بدهم یا سه کلمه حکمت تعلیم

* لطیفه *

بریاش وکورکام خاتون قاضی آلدنه کیلدی اوزاریندان زارلاندی ایرم اوشی یخشی ودولتی کینک بولاتورب مینم اوچون ایرکن یورط آلمی بیك طار جیرده توتا دیدی قاضی ایتدی سینک زارلانونک اورنسزدور چونکه خاتون لارننک جایگاه لاری نیقدر لی طغز وطار بولسه یخشراق وماقتاولیراق بولادور دیدی

* لطیفه *

ثعلبی منصور خلیفه ننک پای تختنداکی شاعرلارننک برسی ایدی برکون خلیفه نی ماقتاب برقصیده یاصاب مرحمت امیدایتوب قصیده نی خلیفه آلدنده اوقدی خلیفه ایتدی سنکا بوقصیده نی ایتکان اوچون اوچ یوز قزل آلتون بیریم می یاکه اوچ حکمت سوزی ایتیم می هرقایسی سوزم یوز آلتونغه توررلق دیدی

کنم که هر کلمه بصد دینار زر سرخ
ارزد ثعلبی بدنابر خوش آمد گفت
حکمت باقی به از نعمت فانیست کلمه
اول چون جامه کهنه شود موزهٔ نو
نپوشی که بسیار بد نماید باستماع
این کلمهٔ حکمت دود از نهان ثعلبی
بر آمد دست بر سر زد و گفت واویلا
صد دینارم بسوخت خلیفه تبسم کرد
و گفت کلمه دویم آنکه چون روغن
در ریش نمالی بر ریش مرسان که
گریبان تراچرب کند ثعلبی گفت دریغا
و آحز ناه که واحسرتاه دویست دینارم
یکبار رفت خلیفه باز تبسم کرد و میخوا
ست که کلمه سیوم بگوید ثعلبی گفت
ایخداوند اکنون آرزوی کلمه سیوم
ندارم مرا بعوض آن صد دینار ارزانی

ثعلبی پادشاه‌غه خوش کیلسون اوچون
ایتدی حکمت سوزی منکی لک ترسه
دنیا نعمتی فانی حکمت سوزی ایت دیدی
اولکی سوز شول قایجان ایسکی کییم
کیسنک یانکا ایتوک کیمه بیلک یمسز
کورنه‌دور دیدی ثعلبی بو سوزنی ایشتو
برلن اچندن توتن چقدی قولنی باشنه
سوغب نی او کنج دور یوز التونم کویدی
دیدی خلیفه جلمایب کولدی وایتدی
ایکنچی حکمت سوزی شولکه قایجان
صقالنکنی مایلاسانک صقال استنکا
مای تیورمه کییم جاقالارنکنی یجراتور
دیدی ثعلبی ایتدی نی او کنج و نی
حسرتدور ایکیوز آلتونم برام برام اورم
بولدی دیدی خلیفه ینه کولدی
واوچنچی حکمت سوزنی ایتارکا تلادی
ثعلبی ایتدی ای پادشاه اوچونچی حکمت
سوزنکنی تلامیم آننک اورنینه منکا
یوز آلتون بیرسنک حکمت سوزنکدان

دار که آن مرا هزار بار نافع تر ازین
کلمه حکمت ست خلیفه بخندید
و بفرمود تا پانصد دینار زر سرخ
بوی بخشیدند

* لطیفه *

چون امیر تیمور ولایت فارس را مسخر
کرده بشیراز آمد حافظ شیرازی را
طلب کرد حافظ گوشه نشین بود و به
فقر و فاقه گذران مینمود سید زین
العابدین رکنا بادی که مرید او بود
نزد امیر تیمور قرب تمام داشت
حافظ را بملازمهٔ امیر تیمور در آورد
امیر دید که آثار فقر و ریاضت از ناصیهٔ
احوال او ظاهر ست گفت ای حافظ
من بضرب شمشیر تمام روی زمین را
خراب کردم تا سمرقند و بخارا معمور

مننگ قات آرتغراق فائده‌لی بولور
دیدی پادشاه کولدی ثعلبی‌نینگ
لطیفه‌سنه کیفی کیلوب بش یوز قزل
آلتون بیرورکا قوشدی

* لطیفه *

قاچانکه امیر تیمور فارس ولایتنی آلدی
شیراز شهرنه کیلدی حافظ شیرازی‌نی
صورادی حافظ شیرازی بر چیته‌ده
کشیلاوکا آرالاشمی غنا تورادور ایدی
فقیرلك و محتاجلق برله کون کیچرکانی
کورنوب تورادور ایدی سید زین
العابدین حافظ‌نینگ مریدی ایدی
امیر تیمورنینگ تمام یاقینلاردان
ایدی حافظ‌نی امیر تیمور صحبتنه کرتدی
امیر کوردی فقیرلك و ریاضة حافظ
نینگ حالندان بلنب تورادور ایدی
امیر ایتدی ای حافظ مین قلیچ برله بتون
جیر یوزنی خراب قیلدوم سمرقند برله

کنم

کنم وتوانرا بخال هند ومیبخشی
ومیگویی که

* بیت *

اگر آن ترک شیرازی بدست آرد دل
مارا بخال هندوش بخشم سمرقند
وبخارا را حافظ گفت ازین سخاوة
هاست که بدین فقر وفاقه افتاده ام
امیر تیمور بخندید وبرای حافظ وظیفه
لائق تعیین فرمود

* لطیفه *

شخصی نزد خلیفه مأمون آمده
گفت که مرد غریب وبینوایم مأمون
گفت عجب نباشد آن شخص گفت که
میخواهم که حج بروم گفت بروراه
کشاده ست گفت چیزی زاد وراحله
ندارم مأمون گفت حج از تو ساقط

بخارانی توزیم و آباد قیلیم دیب سین
آلارنی هندو خالنه بیره سنک دیدی
وایته سنک ایکانکه

* بیت معنی سی *

اگر شیرازنینک اول ترکی مینم کونکلمنی
تا بسه آننک هندوننک خالنه سمرقند
برله بخارانی باغشلار ایدم بیرور ایدوم
دیب حافظ ایتدی شولای جوماردلق
قیلوب کشیلارکا شهرلار بیرکنکا کوره
شوشی فقیرلککا توشدوم دیدی امیر
کولدیده حافظغه وظیفه تعیین قیلدی

* لطیفه *

بر کشی مأمون خلیفه آلدینه کیلدی
وایتدی مین غریب وفقیر من دیدی
مأمون ایتدی عجب توکل بولور دیدی
اول کشی ایتدی حجغه بارورغه تلیم
دیدی مأمون ایتدی باریول آچق دیدی
اول کشی ایتدی آزغم و آقچهم یوق
مأمون ایتدی آلایسه سندان حج ساقط

شد که آدم بی استطاعت را حج فرض
نیست آنمرد گفت من آمده ام تا از
تو چیزی بیگیرم نه آنکه فتوی خواهم
مأمون بخندید واورا صلهٔ داد
ورخصت فرمود * لطیفه *
جمعی از دهقانان نزد خلیفه مأمون
آمدند وازعامل ظالم شکایت کردن
وداد خواهی کردند مأمون گفت
درمیان عاملان براستی وعدالت مثل
اودیگری نیست ازسرتا قدم همه
اعضای اوازعدل وانصاف پرست
درمیان دهقانان ظریفی بود گفت ای
خلیفه چون همه اعضای اواز عدل
وانصاف پرست هر عضوی از اعضای
اورا بولایتی بفرست تاهمه مملکت
توازعدل معمور گردد ومایان خلاص

فقیر کشیگا حج فرض توکل دیدی اول
کشی ایتدی مین سنگا کیلدم سندان بولغه
آقچه آلیم دیوب مین سندان حج فرض می
دیب فتوی صوراوغه کیلمدم دیدی
مأمون لطیفه سندن کیفی کیلوب یولنه
آقچه بیروب رخصت بیردی .

* لطیفه *

کوب ایکنچی لار جیبو لب مأمون خلیفه
آلدینه کیلدیلار پادشاه‌نینک قویغان
کشی سندان ظلم قیله بزنینک حقمزنی آندان
آلب بیر دیدیلار مأمون ایتدی مینم عامل
لارم آراسنده اتوفر یلقده وعدل لکده
آننک کبک بروده یوق باشندان آیاغنه
قدر هر اعضاسی عدل وانصاف برله تولی
دیدی ایکنچی لار آراسنده بر شوخ کشی
بار ایدی ایتدی ای خلیفه هر بر اعضاسی
عدل وانصاف برله تولی بولسه آنی کیساک
کیساک ایتوب هر کیساکنی بر ولایتغه یبار
بارچه مملکتنگ عدللک برله توزوک بولسون

باسیم

یا بیم مامون بخندید وآن عامل رامعزول
ساخت

* لطیفه *

پادشاهی علی الصباح برسم شکار بیرون
رفت مردی کریه منظر از مقابل پادشاه
پیدا شد پادشاه ازآن شکل وشمائل
فال بد گرفت واورازجرو توبیخ کرد
اتفاقا آن روز پادشاه راصید های خوب
بدست آمد وشاد وخرم باز گشت
بخاطرش گزشت که علی الصباح آن
مردرا ناحق ملامت کردم ورنجانیدم
اورا باید طلبید واستعذار باید نمود
پس بفرمود تا اورا حاضر کردن
پادشاه عذر خواست وخلعتی باهزار
درهم انعام کرد آن مرد گفت ای
پادشاه من خلعت وانعام نخواهم اما
التماس دارم که مرا رخصت یك سخن
بدهی ملك گفت بگو گفت علی الصباح

نزده آندان قوتلیق دیدی مأمون کونلدیده
اول عاملنی توشردی

* لطیفه *

بر پادشاه ایرته برله آوغه چغا تورغان
قورماده چقدی بیك یمسز بر کشی
پادشاهننك قارشی سندن چقدی پادشاه
بولنه یمسز کشی اوچراقوندان شوملانلدی
واول کشنی سوکدی حقارة قیلدی
اتفاقی پادشاه شول کونی بیك یخشی کیك
لار توتوب بیك شادلانب قایتدی کونکلنه
کیلدی ایرته برله اول کشنی تیوش سز
شلته لدم ورنجتدم چاقرب آندن اوتنورکا
کیرك دیدی بیوردی اول کشنی کیتردیلار
پادشاه عذر تله دی منك سکه آقچه برله کیم
بیردی اول کشی ایتدی ای پادشاه مین آقچه
وکیم صورامیم منکا برسوز سویلارکا
رخصت بیردیدی پادشاه رخصت بیردی
اول کشی ایتدی ایرته برله اول سین
کورنکان کشی مین ابدم مین اول کورنکان

اول کسی راکه تو دیدی من بودم
واول کسی راکه من دیدم تو بودی
ترا امروز ازصبح تاشام بعیش وطرب
گذشت ومرا برنج وتعب برای خدای
خود انصاف فرماکه ازین هر دوما
کدام شوم روتریم پادشاه بخندید
واورا خلعت خاصه باده هزار
درهم انعام کرد

* لطیفه *

ظریفی را بگناهی مأخوذ کرده پیش
پادشاه بردند بعدازثبوت جرم پادشاه
فرماند ادتابینی اوراسوراخ کنند
ظریف گفت ای پادشاه اسلام والله که
بینی من دوسوراخ دارد ومرا آن
دوسوراخ کافی ست بسوراخ سوم
حاجت نیست پادشاه بخندید واورابه
بخشید .

* لطیفه *

کشم سین ایدنگ بوکون ایرته دان کیچکا
قدر اویون کولکی وتورلی نعمتلار برله
سین کیچردنگ وفقیرلک وکوب مشقت
برله مین کیچردم الله اوچون انصاف
قیلب ایت سنگ برله مینم قایسمز شوم
ویولغمز ایکان دیدی پادشاه کولدی
وانگارغه خاص کییم برله اون منگ تنگه
آقچه انعام قیلدی

* لطیفه *

برشوخ آدمنی برگناه سببلی توتب پادشاه
آلدینه کیتردیلار گناه وغیبی بیلگولی
بولغاچ پادشاه بورنی تیشنگز دیدی اول
کشی ایتدی ای مسلمانلار پادشاسی
الله برله آنط ایتوب ایتیم مینم بورنمنگ
ایکی تیشوکی بار اوچونجی تیشوک گا
حاجت یوق دیدی پادشاه کولدیده گناه سنی
کیچدی

* لطیفه *

ظریفی

طرینی دعوی کرد که من ومادرمن هر
دو درعلم نجوم کمال مهارة داریم که حکم
ماهر گیز خطا واقع نشود گفتندچه
حکم کردی که در آن خطا واقع نشد
گفت چون بری ابرهوا ظاهر شود
من گویمکه باران خواهد آمد ومادرم
گوید نخواهد آمد البته یا آن میشود که
من میگویم یا آن میشود که مادرمن
میگوید .

* لطیفه *

خرغوری رادزد ببرد غوری سجدهٔ
شکر بجا آورد گفتند ای غوری چه محل
سجدهٔ شکرست گفت خدا نخواسته
اگر من بر وسوار بودمی مرا نیز بدز
دی بردندی .

* لطیفه *

مردی نهایت کریه منظر وقبیح الوجه
بود نقل کرد که روزی برسر بازار
ایستاده بودم زن خوبروی مقابل من

برشوخ کشی دعوی قیلدی مین و آنام
ایکمزده (علم نجوم) یلدزعلمنه بیك ماهرمز
بزنمنك ایتکانمز هیچ یانغش چقماس
ایتدیلار نی حکم قیلغان ایدنسك آنده
یانغشلق بولمدی دیسنسك ایتدی قایچان
کوك یوزنده بولوت کورنسه مین ایتام
یغمور جاوار دیب آنام ایته جاومس دیب
البته یا آنام سوزی یامینم سوزم راست
بولا دیدی .

* لطیفه *

غورولایتی نك برکشنك ایشاکنی اوغری
آلوب کیتدی ایشاك ایاسی شکر سجدهسی
قیلدی ایتدیلار بو شکر اوزنی توکل
غوری ایتدی الی الله صاقلاغان ایشاك
اوستنده اوزم بولسام قاراق اوزمنیده
آلوب کیتکان بولور ایدی دیدی .

* لطیفه *

بر بیك یمسز وقباحت یوزلی کشی بار ایدی
ایتدی بر کون بازار باشنده تورادور ایدوم
برما تور خاتون قارشیمه کیلب بیك اوزاق

آمد و در روی من بسیار نظر کرد چون
نگریستن او از حد بگذشت گفتم ای
زن چه قصد داری که چشم بر روی من
دوخته زن گفت چشم من گناه عظیم
کرده بود خواستم که او را عذاب کنم
بچیزی که سخت ترین عقوبتها باشد
و هیچ عذابی سخت ترا زان نباشد که
ساعتی بر روی زشت و صورة نامیمون
تو نگاه کنم ۰

* لطیفه *

نابینایی در ظلمت شب مشعلی در دست
و سبوی پر آب در سر در راه میرفت
ظریفی گفتش تو که مشعل نه بینی به
مشعل چه بینی نابینا گفت این مشعل نه
برای من ست بلکه برای همچو تو کوری
بیناکه بتاریکی مرا زیان نرسانند و سبوی
را نشکنند ۰ تمت

یوزمه قارادی چیکسز یوزمه قاراغاج
ایتدوم ای خاتون نی مقصودنگ بار
کوزنگنی تککان سن دیب خاتون ایتدی
میم کوزوم اولوغ گناه قیلغان ایدی آنی بیک
قاتی عذاب برله عذاب قیلورغه تلادوم
هیچ شوندان آرتوق قاتیراق عذاب تاپمادوم
که بر کنه ساعت سنک یمسز و مبارک بولماغان
یوزنگاه قاراقودن شونگارغه کوره سنک
یوزنگا قارادوم دیدی ۰

* لطیفه *

بر صوقر قرانغی کیچده قولنده شم باشنده
صاوة تولی صوی بار ادور ایدی بر شوخ
آدم ایتدی صوقر سین شمنی کورمیسنک
شم بله سین نی کوره سن منگا شم نیگا کیراک
دیدی صوقر جواب بیردی شم اوزوم
اوچون توکل بلکه سینک کبک کوزلی
صوقرلار قارانغیده کیلوب برلب صومنی
توکب صو صاوتمنی قاتوب منگا ضرر
ییکرمسنلار دیب شم قوتب کیلم دیب شوخ
وزیراک آدمنی ملزم قیلدی و آیدر آتدی ۰